

LEZEN IN BEELD

Meertaligheid in het leesonderwijs

Meertaligheid in het leesonderwijs

1. MEERTALIGHEID IS DAGELIJKSE PRAKTIJK

Rond de 30% van de leerlingen in het onderwijs heeft een meertalige achtergrond. De inzet van de thuistalen draagt bij aan kansgelijkheid en inclusief onderwijs.

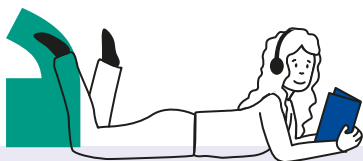
2. MEERTALIGHEID IS EEN VERRIJKING

Het erkennen en benutten van de thuistalen heeft een positieve invloed op welbevinden en schoolprestaties. Bij eentalige leerlingen zorgt een meertalige benadering voor meer talenbewustzijn en een open houding ten aanzien van talige en culturele diversiteit.

7. MAATWERK

Er zijn grote verschillen tussen leerlingen wat betreft thuistaalaanbod en leesvaardigheid in de thuistaal. Hoe je de thuistaal benut is daarom voor elke leerling anders. Breng de thuistalen in kaart, koppel leerlingen met dezelfde taal aan elkaar en betrek de ouders als thuistaalexperts.

6. ONDERSTEUNING BIJ HET LEZEN MET BEGRIP

Breid de kennis van het Nederlands uit door vertellen, voorlezen of audiovisueel materiaal. Meertalige leerlingen die nog weinig Nederlands taalaanbod hebben gehad, hebben baat bij scaffolding.* Talige ondersteuning omvat feedback, het uitlichten van relevante woorden en concepten en de inzet van de thuistaal via translanguaging** en vertaalapps.

*Leerlingen ondersteuning op maat bieden en dit geleidelijk afbouwen naarmate hun kennis toeneemt.

3. DE THUISTAAL ALS BRUG

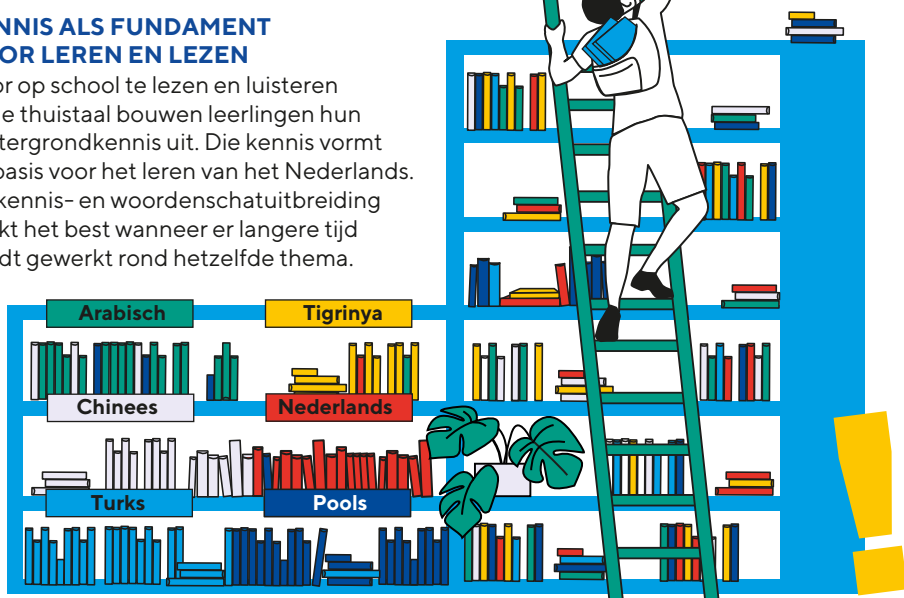
De thuistaal helpt bij het leren van een nieuwe taal. Een goede beheersing van de eerste taal bevordert de taal- en leesontwikkeling in het Nederlands, ook als de leerling niet in de thuistaal kan lezen maar deze wel goed spreekt.

Lezen
STICHTING LEZEN

4. KENNIS ALS FUNDAMENT VOOR LEREN EN LEZEN

Door op school te lezen en luisteren in de thuistaal bouwen leerlingen hun achtergrondkennis uit. Die kennis vormt de basis voor het leren van het Nederlands. De kennis- en woordenschatuitbreiding werkt het best wanneer er langere tijd wordt gewerkt rond hetzelfde thema.

5. RIJKE MEERTALIGE SCHOOLBIBLIOTHEEK

Lezen in de taal van je voorkeur stimuleert de leesmotivatie. Boeken van hoge kwaliteit uit de herkomstlanden zorgen voor herkenning, verschillende culturele perspectieven en een rijk taalaanbod in de thuistalen. Boeken die in veel talen beschikbaar zijn, kun je met de hele klas lezen en bespreken.

De Bibliotheek op school

De Bibliotheek op school stimuleert kinderen en jongeren om meer te lezen. De Bibliotheek ondersteunt scholen met deskundige leesconsulenten, met inspirerende (digitale) boeken, een goede (digitale) leesomgeving en dagelijks aandacht voor leesplezier.

Kijk voor meer informatie op debibliotheekopschool.nl of neem contact op via info@debibliotheekopschool.nl

Voor de aanschaf van een meertalige collectie zijn titellijsten beschikbaar in verschillende talen in de toolkit van de Bibliotheek op school: pro.debibliotheekopschool.nl

Op lezeninhetpo.nl staat meer informatie over onder andere langer werken aan hetzelfde thema, activeren van voorkennis, scaffolding en actief aan de slag gaan met rijke teksten.

De Videoroute meertaligheid (Delarue, S., Van Damme, V., & Verrips, M., 2024) bestaat uit zes video's met concrete voorbeelden om ruimte te maken voor meertaligheid in de klas: drongo.nl/artikelen/videoroute_meertaligheid

Literatuur

Agirdag, O., & Kambel, E.-R. (red.) (2017). *Meertaligheid en onderwijs*. Boom Uitgevers.

Agirdag, O. (2020). *Onderwijs in een gekleurde samenleving*. Epo.

Duarte, J., Günther, M., De Backer, F., Frijns, C., & Gezelle Meerburg, B. (red.) (2022). *Talenbewust lesgeven. Aan de slag met talige diversiteit in het basisonderwijs*. Uitgeverij Coutinho.

Wouters, E., Van Popta, M., Dekker, S., & Smit, J. (2024). Meertalige leerlingen ondersteunen in het leesonderwijs. Een literatuurstudie naar meertaligheid, lezen met begrip en leesmotivatie. Stichting Lezen.

Tekst

Stichting Lezen, Amsterdam

Infographic

DPI, Den Haag

Vormgeving

Judith Schoffelen & Erik olde Hanhof

Drukwerk

Drukkerij Raddraaier SSP

© Stichting Lezen (2025)

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek op school (Stichting Lezen/Koninklijke Bibliotheek).